

Samuel Bohl Johannes Schelius

Disputatio Prima Pro Ministerio Sensus Psalm. Jobi Et Proverbior. Salomon. Ex Accentibus

Rostochi[i]: Kilius, 1637

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn739737910>

Druck Freier Zugang

Vert.: J. Schelinius

J. Bohl /c
R. U. theol. 1637.

DISPUTATIO PRIMA
PRO MINI-
STERIO SENSUS PSALM.
JOBI ET PROVERBIOR.
SALOMON.
EX
ACCENTIBUS

Quam

D. O. M. A.

PRESIDE

M. SAMUELE BOHL,

Gryphenberg. Pomer.

*In Academia Rostochiensis examinandam
publicè proponit*

JOHANNES SCHELIUS,

Gryphsvaldens. Pomer.

*Habebitur in Auditorio majori ad diem 24. Martij
horis antemeridianis.*

ROSTOCHJ,

Literis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.

ANNO M. DC. XXXVII.

DISPUTATIO PRIMA
PROMINI
STERIO SENSUS PSALM.
JOBI ET PROVVERBOR.
SALOMON.
EX
ACCENTIBUS

M. S.
BOHL.
In Academia Rostochensi examinandum
JOHANNES CHELIER
Cupressus veldensium
Habemus in scriptis ad hunc usque diem

ROSTOCK

I. 217

Duplex scrutinium Scripturae Sacrae ex accentibus instituendum prout is, alterum librorum, in Oratione ut hodie mundus vocat prosa, alterum autem, librorum in Oratione, ut mundus credit ligata. Illud feliciter sum exorsus, & jam quiaq; ejus disputationes publicavi. Dum autem animadverto, Scrutinium illud indies plures & magis necessarias notas inculcare, quae non tam facili pedes, ut putabam, me patientur progredi, placuit simul etiam initium facere Scrutinijs librorum dictorum Poeticorum, Psalmorum, Jobi & Proverborum Salomonis, praesertim cum animadvertam, me librum Jobi non tam feliciter posse praelegere, nisi etiam ad minimum distinguendi rationem ex accentibus proponam. Faciam autem cum bono Deo, ut sicut non puto in reliquis libris ullum apicem accentuationis remansurum, cujus non possim rationem sufficientem dare, ita & in accentibus metricis ut vocant non committam, ut aliquid relinquatur intactum. Nunc autem lubet prooemialem quandam hanc disputationem praemittere.

2. Optarem sane tanta facilitate & tam succincta brevitate, me posse absolvere reliquos libros, quam hos, quos mundus dixit difficillimos, praevideo autem si parem laborem velim impendere utriq; Scrutinio, citius hoc, quam illud assecuturum epilogum.

3. Et cum haec disputatio dici debeat prooemialem non graviter feret lector, si digressus fuero & quasdam prooemiales quaestiones proposuero. Quartum autem Num Job, Psalmi & Proverbia conscripta sint in Oratione ligata. De Jobo taliter disserit Hieronymus, *Prosa incipit, versu labitur, pedestri sermone finitur, omnesq; leges Dialecticae propositione, assumptione, confirmatione, conclusionem determinat: singula in eo verba sunt plena sensibus.*

4. Ex his Hieronymi verbis dilabor ad expediendum aliud quid, antequam ad resolutionem descendam, Dicit Hieronymus,

A a

quod

quod singula verba in eo plena sint sensibus. Quod quam verissime sit dictum ocularis evincit demonstratio. Nam si in Prophetis V. T. negare aliquis præsumeret, sæpe vocem unam duplicem involvere respectum, sine quo respectu vis argumenti salva manere vix posset, hic sane constringitur, nisi sine omni ratione, sine omni methodo Spiritum sanctum locutum esse mentiri velit. Nam ut ad alia simul deveniam, omnes Orationes, quæ in Jobo continentur, ita sunt comparatæ, ut non eas recte capias, nisi attendas ad vim argumenti, intentionem dicentis, scopum respondentis, omnia n. ita sunt disposita, ut habeant suum respectum ad priorem Orationem. Quare interpretes Jobi, nisi Orationes cum Orationibus contulerint, argumenta cum argumentis, modos dicendi cum modis dicendi in vanum laborabit, & mundum suis glossis decipiet, dum obtrudit falsa pro veris; chartam in Germaniâ valde caram commaculat. Nam non opinandum est zophan Naamitæ de DERIN. scrutabilibus judiciis agentis; respondisse Jobum de ætate Melchi, sedeci aut ejus barba. Non respondebat Eliphaz Temanites de crepidis Salomonis, quando Job extremam suam miseriam deplorabat. Eadem res est etiam in Psalmis.

5. Quorum, ut ad institutam quæstionem primam redeam, auctorem Davidem vocat Simonidem nostrum, Pindarum & Alceum, Flaccum quoq; Catullum atq; Serenû Christum lyra personantem. Et alibi de Job dicit, translationem suam de veteribus nullum sequi interpretem, sed ex ipso Hebræico, Arabicoq; Sermone, & interdum Syro, nunc verba nunc sensum, nunc simul utrumque resonare. Addit, Obliquum etiam apud Hebræos librum totû ferri & (quod Græci Rhetores vocant) εἰρηματισμένον dum aliud loquatur aliud agat, ut si anguillam vel mureuulam strictis teneas manibus, quanto fortius presseris, tanto citius elabitur.

*Num liber
Job conti-
neat Syriaca
& Arabica.*

6. Nondum patitur Hieronymus ut ad resolutionem quæstionis propositæ directe veniam urgent n. me verba ejus loco præmii iterum querere; num Job contineat Arabica & Syriaca. Respondeo ita solet dici at dum nemo probat, & oculari demonstratione illud evincat. Quid agam; Ego non credo, quæsi Syriaca & Arabica, inveni autem Hebraica. Aliud autem est, si loquatur de idiotismis commu-

communibus & quibusdam punctationibus visis extraordinariis, ad eam rationem & alios libros illis oneribus gravatos esse dicere possemus. Quid enim est Esa. *xl. v. 25.* *תתקן*? proxime accedit ad Arabismum ut de *g* post *j* in fine taceam. Multa etiam videntur esse propria filiarum, quæ tamen matri proprie competunt, sæpe dicitur de Idiotismi linguæ Hebraicæ. Nam ad hanc usq; horam, quod sane deplorandum est nemo nobis exhibuit veram rationem Idiotismi linguæ sanctæ. Condonandum est multum patribus, nam delusi sunt à Judæis nebulonibus, in quorum oculis forsitan fuit contradictio. Verus Testamentum explicare, & non simul accuratam habere linguæ sanctæ cognitionem.

7. Deinde quæritur, num liber Jobi sit lubricus & in morem anguilla se habeat, quæ quo fortius premitur eo facilius dilabitur. *Num liber Job sit lubricus & difficilis.* Respond. Alius procul omni dubio fuit sensus beati patris præter eum, quem verba mihi suppeditant. Juxta illa enim dico, contrarium esse verum (præsuppono autem Explicatorem requisitis interpretis instructum) Nam quo fortius presseris, quo fortius institeris, eo accuratius sensum percipies. Illud fortiter comprimere Divus Lutherus observavit cum collaboratoribus in actu versionis, quando aliquot dies necessum habuerunt super unum versum laborare. Et hodie qui non fortiter compresserit hunc librum, qui non accurate omnia perpenderit, recte oculos aperuerit, anguillam amittet. Nam sicuti omnes libri Scripturæ sacræ videntur esse difficiles, ita non possunt non esse faciles & dilucida si probe omnia expendantur, & dignum adhibeatur Scrutinium.

8. Jam tandem nisi ad novum dubium occasionem dederit Hieronymus, progredior ad evolutionem questionis proœmialis, antequam autem & illud fiat, audiemus clarius se explicantem Hieronymum: A principio inquit voluminis usq; ad verba Job Oratio est prosa, porro à verbis Job, in quibus ait, pereat dies in qua natus sum, & nox in qua dictum est, conceptus est homo usq; ad eum locum, ubi ante finem voluminis scriptum est; Idcirco ipse me reprehendo, & ago poenitentiam in favilla & cinere, Hexametri versus sunt, dactylo spondeoq; currentes & propter linguæ idioma, crebro recipientes etiam alios pedes non earundem syllabarum, sed eorundem temporum interdum Rhythmus ipse quoq; dulcis & tinnulus fertur numeris pedum solutus, quod

opponens ut dicam, deficit enim minister compositionis. Si non
 ירעה veliti dici dactylū in duobus illis versibus nullum inveniet.
 Dabo deinde scheva vel simplex vel compositum mundo dictum
 mobile dicam constituere syllabam brevem, si hac dixerim simili-
 ter nullum invenero dactylum. In his versibus autem, quos non
 studio selegi, sed ut primi incidebant, assumpti, video ratione con-
 stitutionis Syllabarum esse spondaeos ut וַאֲנִי / רַע רַע / Jamb.
 אֲלֵי quamvis enim ex compositione horum etiā alios pedes for-
 mare possim, video tamen rem deduci ad id, etiam in Genesi & re-
 liquis libris talia inveniri, supersedeo autem illo labore ne chartam
 perdam.

10. Rythmi sponte fluxerunt & si ex hoc principio metrum
 adscribi debeat Jobo Psalmis & Proverbiis Salomonis, Esaias est
 etiam Metricus liber, nam in Oratione tertia Rex Assur in hunc
 modum introducit gloriari חַלָּה כְּאֶשֶׁר עָשִׂיתִי לְשִׁמְרָן
 וְלֹא לִי לִירֵשָׁלַם כִּן אֶעֱשֶׂה לִירֵשָׁלַם וְלִעֲנָה, ecce Rhythmus ele-
 gantissimus *Leba & Beba Halo* caascher asiti laschomron vlecli-
 leha, ceneesch lirusch alajim vviaazzabhbea, ut multa alia loca ta-
 ceam, si Rhythmus aliam formalem habeat rationem ego non ca-
 pio, cum non metricus quem requirit Hieronymus sed simplex sim-
 plector & Jobi & reliquorum librorum Scripturæ sacræ.

11. Quomodo Job & reliqui libri dicti metrici Catullum & Flac-
 cum representent ego non video, & similis videtur mihi hac in
 parte iis Hieronymus, qui Rhetoricam Scripturæ sacræ ex Cicero-
 ne dijudicare præsumunt, cum miseri illi Oratores, si cum Spiritu
 sancto perorante conferantur Oratorum nomine digni non sunt,

12. Quomodo Lamentationes Jeremiæ conferat ratione me-
 tri cum Jobo Psalmis & Salomone, satis videre non possum, Fieri
 enim illud nequit ob accentuationem, cum accentuatio & lamen-
 tationibus Jeremiæ & reliquis Canticis Scripturæ extra אָמֵן ut
 Rabbinī abbreviant communis sit libris hystoricis & narrationi-
 bus hystoricæ vel concioni Prophetiæ pro ratione sensus.

13. Non video ergo, quomodo salvare queam D. Hierony-
 mum dum iis libris nescio quod Genus Carminis adscribat, quod
 qua ratione defendi queat, non capio,

14. Vulg

14. Vulgata tamen hæc est sententia, à qua sine præstantibus rationibus recedere non licuerit. Verum ut ut sit, forsan est me-
trum at non tale, quale describit Hieronymus, certissime enim cre-
do, Judæum quendam nequam Hieronymoq; illudentem decepisse
virum religiosum; Quod ad Philonem, Josephum, Origenem Cæ-
sariensem attinet, puto nec iis credendum esse, nisi possit onum
suarum idonea producant argumenta.

*Succinctæ
sententiæ.*

15. At cum plane displiceat auctoritatibus pugnare, eos viros
non algabo, sed simpliciter dicam, quid lego in libris prædictis
deprehenderim, ut ocularis unius auritis multis eo commodius præ-
ferri queat. Offendo autem 1. in prædictis libris tribus specialem
rationem accentuandi, 2. Succinctiores sententiæ, & 3. aliquando
graviora dicendi genera. Succinctæ sententiæ trahunt secum fre-
quentiores Ellipses, quæ tamen, nisi extrema nos urgeat necessitas
singende non sunt. Graviora dicendi genera æterna & perpetua
non sunt, nam & Esaias sæpe certaret, palmam faceret dubiam,
forsan quandoq; præteriret, modo exempla colligere allubesceret.
Puto autem omnino in succincto illo dicend genere consistere di-
versitatem styli, & cadere ita modum dicendi qui demonstrari potest
ex reliquis linguis. *Grosse Farren haben mich umgeben / Grosse
Ochsen haben mich umbringer / hilff mir auß dem Rachen des Lö-
wen / vnd errette mich von den Einhörnern.* Sic tale genus dicendi
ipse affligam Christo in cruce pendentem. *Errette mich auß dem
Rachen des Teuffels / denn du hast mich vor diesen von meinen Fein-
den den Pharisæern errettet.* i. e. Ante hac, qui mecum disputa-
runt, rubore sunt suffusi, & illi erant unicornes, jam autem in spe-
cie portæ inferorum i. e. omnis vis & iudicium Diabolicum me-
cum conflictatur, & sicut leo inter feras, ita inter hostes meos pri-
mas tenet. Libera ergo me, &c.

16. Statuo ergo in prædictis libris *NON* non esse *περ ποὺ* sed
περ ποσὸς, & si ad manus esset vocabulum vilius, adhiberem sane
Dum hæc scribo, sententiam lenire studeo, non temere patribus
contradicendum esse perpendo veritatis autem fuleimentum me
tamen in illis has in parte non invenire deprehendo; Ecce Magni-
ficus vir Dn. D. Quistorpius, Præceptor meus venerandus, docet

me

me, non me hæc primum incipere sentire, sed magnum Scaligerum antehac ejusmodi publicasse, offert idem vir Reverendus Animadversiones Scaligeri in Eusebium, in quibus quæ me primum vidisse putaram deprehendo. Confidentius ergo jam loquor, & fundamenta mea solidius confirmare incipiam. Liceat autem audire Scaligerum. Pindari Poesin Jambico & Alcaico metro currere credent fortasse (aut Sapphico) qui nunquam Pindarum legerunt, aut nesciunt quid sit Jambicum alcaicum Sapphicum metrum. Post aliquot verba, De Psalterio magis miror, cum neq; in eo neq; in threnis ullum canticum sit metricis legibus adstrictum, sed merè soluta oratio sit characterè Poetico animata. Quin Isaie & aliorum Prophetarum Oratio instar Pæseos aliquando figurata est, cum tamen poesin propterea non recte dixerim. Post aliquot paragraphos dicit, Librum Jobi constare Hexametro carmine non magis concesserim, quam quod postea adjicit, eum librum mixtum esse ex Hebraismo, Syriasmu & Arabismo, quod miror homini Hebraicè perito excidisse. Et ego non raro miratus sum, magni nominis viros id pro vero accepisse, & libris suis inseruisse. Nolite ergo docti credere, quæ ipsimet non vidistis, multa patribus sunt persuasa, quæ in Scriptura nullum plane habent fundamentum.

17. Supra ad auctoritatem Josephi & Origenis respondere, nolebam, non placebat enim agere auctoritatibus, at jam Scaliger me adducit ut verba ipsorum Græcè allegem καὶ μωσῆς ὡδὴν εἰς τὸν θεὸν ἐυχάρμιον, καὶ τῆς ἐννοίας εὐχαριστίαν περιέχουσαν ἐν ἑξαμέτρῳ τὸν συντίθῃσι. Video ex his, si verba sint Origenis & Josephi, homines istos in Hebraica literatura parum profecisse, & ut in seculis rudibus fieri solet plus visos esse, quam fuisse. Quod ante me Scaligerum observantem traxit ut diceret; Nemo qui Philonem legerit, ignorare potest, illum Hebraismi imperitissimum fuisse: Ideo an ullum Scriptum sacrorum Bibliorum metricis legibus conceptum sit, illi non magis exploratum fuisse, quam quâ lingua Hyperborei uterentur.

18. Nec est, quod Judæum fuisse Philonem prætendamus; Nam multi Judæi tam accurati fuerunt & adhuc hodie sunt in lingua Hebraica, quam multi Germani in sua Germanica, ut exemplum

B

plum

plum Paraphrastis Galdaici, qui enormiter sæpe textum depravit præteream, adeo non fidendum esse authoritatibus ipsa suadet ratio.

Hodierni
versus Ju-
daici.

19. At dum Scaligerum pro me ita citare placuit, deprehendo etiam hunc virum magnum hæc verba usurpasse. *Solum Canticum Moysi extremo Deuteronomio Proverbia Salomonis, & totius fere liber Job quadam Rhythmi necessitate cohibentur, qui Rhythmus est instar duarum dimetriarum jambicarum, & tinnulus accedit ad aures* Quæ verba etiam nimis videri possent dura, nisi vir clarissimus se ipsum satis explicaret, quando alibi dicit: *Neg, vero putaveris genus illud Rhythmi, quo Proverbia & liber Job constant, esse simile ei quod hodie Judæis in usu est. Nam hodierni versus Judaici sunt plane Rhythmi nostri vulgares* ὁμοίωσι τῶν τοῦ καὶ ὁμοίωσι τῶν εὐροῖ, quod à nobis Christianis ante annos D. plurimum didicerunt. Alias non placet vocabulum necessitatis, libera enim deprehendo esse omnia, cum vocabula Rhythmum creantia adsuerunt, adhibita sunt, alias enim ejus rei gratia positus non est contra naturam sententiæ inversus. Sumatur enim pro exemplo ex capit. 30. Proverb. *דרך הנשר בשמים* Via aquilæ in cælo *דרך נחש עליו צרר* Via aquilæ in petra, *דרך ודרך גבר בעלמה* via navis in medio maris *אניה כלבים* & via viri in juvenul. Non video hic Rhythmum, non video correspondentes versus propinquiores. Et etiamsi hinc inde extra pausas inveniri posset quadam Rhythmi ratio, non tamen sufficeret ad id, quod probandum intenditur. Nam ut Scaliger dicit de Alcorano, commata ejus admodum sunt inæqualia, quia Critici Arabici voluerint terminari versus ubi occurrerit verbum similiter desinens, quamvis ut testatur Scaliger Alcoranus constet genere metrorum, non magis quam Epistolæ Ciceronis. Ut ut autem hæc sese habeant, si ex Hebraico codice tales desinentias velint dicere Rhythmum, ego similiter Donatum metricè conscriptum esse asseverabo, & forsitan ratione visa prægnantiori.

Accentus
in libris
אמן

20. Verum ut propius ad meum institutum accedam, videtur tamen aliquot esse genus metri, cum accentus diversam sortiantur rationem in libris Jobi Psalmorum & Salomonis Proverbiis. Melior sane ac tutior hæc fuisset via probandi. Nam qui artificio-

se cupit mentiri, agat de locis maximè diffitis, & rebus ab hominū memoria remotis. Antequam de horum accentuum diversitatis ratione agam, lubet excutere opiniorem illam vulgatam de Musica Hebræorum. Sunt n. qui non tantum statuunt libros dictos metricos habere accentus Musicos sed & reliquos omnes libros. De his nihil agam, miseret enim me aurium faciliū. De illis non immerito quæritur. R. Videatur hæc res desumi debere ab antiquitate scriptorum, at cum illi, qui de his rebus forsan scripserunt similes sint iis, qui ad mare Balthicum habitantes, nec porta suo egressi de mirabilibus novarum terrarum scribere non verentur. Placet dare contradicenti, at ut audiat prius me dubia moventem.

Num. ac-
centus sint
musici.

21. Dico ego, si accentus sint musici, & Jobo, Psalmis & Proverbiis omnes inservierint modulationi, sequitur, eundem fuisse tonū in lamentationibus, qui fuit in exultationibus & gaudijs publicis. Nam modo sensus idem sit, semper eadem utrobique obtinet accentuatio. Nam si in Jobo (fingo exemplum certitudinis) invenirentur hæc verba. *Depressus sum in lutum profundum, vermes sunt stratum meum dolores & tenebræ mortis renes meos corroserunt: Induite ergo Saccos amici, ejulate in pulvere & cinere, nam spes salutis est abscessa.* In Psalmis vero vel etiam alibi in Proverbiis legentur hæc verba. *Occupavi caelos caelorum, tota terra scabellum pedum meorum, majestas & omnipotentia DEI carnem meam Deificaverunt, Imponite ergo Coronas Christiani gaudete in exultatione & tripudio, nam spes salutis est fixa.* Tunc eadem utrobique inveniretur accentuatio. Forſan mihi non creditur in hoc casu, quare allegabo similem accentuationem ex Scriptura Sacra in materia dissimili, David dicit Psal. 6. *Cantate gloriam Domini præcesserat autem jubilate.* Job Capite tertio dicit: *Maledicant omnes maledicentes diei.* Putas jam Lector, hæc Jobi, tanto tripudio & exultatione fuisse prolata, quam psalms, & tamen eadem utrobique occurrit accentuatio, adeo ut & Meteg medium utrobique sese ostenderet. Hic erat versus dimidiatus, assumam versum totum, Job dicit: *Der Tag mußte verlohren seyn/ darinnen: ich geboren bin/ vnd die Nacht/ da man sprach/ es ist ein Männlein empfangen.* David Psal. 66. dicit.

B ij

Spreche

Sprecht zu Gott/ wie wunderbarlich sind deine Werck/ es wird deinen Feinden fehlen für deiner grossen Macht/ præcedebat autem in Jobo. Job versucht seinen Tag/ in Psalms. Jauchzet Gott alle Landt/ etc. Rühmet ihn herrlich/ & utrobique tamen eadem est accentuatio. Si jam accentuatio inserviat modulationi Musicae, sequetur ejulationes & jubilationes eadem expressas fuisse harmonia vel modulatione. Ego autem hæc non credo, nam non fidem facient mihi Salebrofi Cantores, qui *Miserere mei DEUS, De profundis clamavi* Die Angst meiner Seelen ist groß/ conformant ad conserendam (si monstrum in lingua Germanica recte pronunciem) Gallicam vel ad aliam Cantionculam impuriorem hystrionum.

22. Si alijs verisimilius videatur, alias habebunt rationes, sequitur autem secundo. Idem Canticum cantatum in Psalms & positum in alio libro seu ibidem repetitum, non fuisse eodem modo decantatum. Conferatur enim Psalmus 18. cum Cap. 22. 2. Sam. Hic vocatur *ברו השיר ה' נתן* Verba cantici hujus, ita etiam in Psalmo, sequitur, in die quando liberarat ipsum Dominus ex manu hostium suorum & Saulis. Sic etiam in Psalmo, & tamen non gaudet eadem accentuatione, ut ex inspectione libri ad oculum patescet. Quæ hic dici queant prævideo, nullius autem sunt Ponderis, nam si constaret reliquos accentus esse Musicos, aliter progrediendum esset, at hoc non esse ex præcedenti dubio forsitan satis est probatum.

Instrumenta Musica.

23. Ad quid autem tot Instrumenta Musica, quorum in Psalms fit mentio? Ut decantarentur Psalms in illis. At inde non sequitur accentus esse Musicos, nam ea ratione Proverbia & Job etiam fuissent decantati in eum modum, quia eadem gaudent accentuatione, non legimus autem ibi de tot instrumentis Musicis. Vidi libellos, in quibus authores notas accentuum posuerunt, & per notas nostras musicales expresserunt, aliter autem dicunt canere Judæos Germanos aliter Hispanos. Ah quam valde & misere decipitur mundus. Nolne ob illos homines sibi ipsis non constantes credamus Spiritui sancto etiam accentus illos fuisse notas Musicales. Nam procul omni dubio à veteribus fuisset ars illa canendi

endi translata ad posteritatem, quia continuo cecinisse dicuntur
 Judæi in Synagogis, quamvis id falsum est. Hoc fuit ars Sathanæ,
 ut arceret Christianos à Scrutinio veræ constructionis Psalmorum
 eorumq; sensus, imo ab intimiori cognitione Scripturæ sacræ,
 quando persuasit, accentus esse Musicales Judæis relinquendos,
 Surrexerunt homines & hæc docuerunt, avidè sunt arrepta omnia
 nam hac credere nullum creabat laborem scrutandi. Cum ergo
 hæc fraus detegi incipiat, conferte animos & studia Rabbinii Chri-
 stiani, ut rationem sensus detis ex accentibus, & nolite credere iis,
 qui dicunt multa & pauca demonstrant. Nam quamvis melodia
 illa juxta notas inventum sit novitiorum Judæorum, tamen non
 crediderim, hodie juxta talem tenorem decantare Judæos, Lipsiæ
 in Synagoga audiivi contrarium, in quo talem cantum audiivi,
 quem si Corydon ex pago ter audiret, facile sine omni hæsitazione
 repetere posset.

24. Nolo autem interea negare Psalmos esse decantatos, sed *Psalmi non*
 hoc vo'o tan um, non esse decantatos juxta accentus ceu notas *sunt decan-*
 musicales. Instrumenta autem Musica nihil hic juvant contradi- *tati juxta*
 centem, siue enim ponatur *Binginoth* siue *bannichiloth* siue *binginoth* *accentus,*
al haschschbmini: siue *al haggittith* siue de quo adhuc solet certari-
 num sint instrumenta Musica *al jonat illem,* *al muth laben* *al ajele:*
haschschachan &c. &c. &c. decantati sint Psalmi, eundè tamen ha-
 bebunt tonū, eandem melodiā, ut tacca, *quod nomina instrumento* *Instrumenta*
rum Musicorum, itidem sint accentuata in initio Psalmorum. *Musica ac-*
 ergo ob constructionē vocum accentus esse appositos. De instru- *centuata.*
 mentis alias Musicis puto eandem rationem esse, quam in nostris
 canticis; siue enim *Magnificat* Octavi toni siue septimi (nisi errem
 in terminis Cantoralibus) siue quarti, udatur tibia, siue chelide,
 siue organo, siue Cythara, siue instrumento arundineo magistri
 boum, unum & idem est *Magnificat*, norunt enim variationem to-
 norum, periti artis ad multiplicia foramina & alia mediā appro-
 priata formare, manente tono generali tñ *Magnificat*. Sic in Kyrie
 nostre, quod ad excitandam reverentiam vulgi cum reliquis Can-
 tictis in nostris Ecclesiis retinetur, eadem manent in sensu cola-
 commata & puncta, idem vocum ad voces respectus, etiamsi fiat

pascuale, pentecostale vel Johanniticum, docet enim ea liber Choralis.

25. Sed satis superq; de Musica redeundum erit tandem ad alia, quæ scopam meum magis feriunt, præsertim accentus in libris metricis. Dico ergo accentus eodem funguntur officio in libris **NON** quo funguntur in reliquis, demonstrant distinctionem, connectunt voces non tantum ratione regum sed et ministrorum.

26. Causam autem quæris, cur illi libri peculiarem accentuum formam contineant. Deprehendimus enim, aliquot accentus reliquorum librorum in his libris **NON** plane non inveniri, quosdam hic esse eversos, quosdam depressos &c. Respondeo causam accuratam notam esse spiritui sancto, putare autem me, Spiritum sanctum hoc ipso nos voluisse docere naturam accentuum, quæ consistit in connectendo & construendo versu, in distinguenda vera ratione sensus à falso respectu positus vocum, adeo ut si ratione accentuum habeamus cognitam cum positu vocum, in constructione Grammatica nos errare posse incredibile est. Sic autem docere voluit Spiritus **DEI**. Dum enim in illis libris aliam formam adhibet, in his aliam, urget, querere rationem; Ratio prima videtur esse in distinguendis libris Musicis ab aliis, at id obtinere posse statim contra dicit eventus, deinde videtur factum id esse ad distinguendos libros metricos à prosis, at metricos dari, probari nequit. Videtur ergo distinguere voluisse hoc ipso libros metro similes à reliquis. Hoc videtur probabile, at dum metro similis sit etiam liber Lamentationum Jeremiæ, Canticum Canticorum, & tamen communi contenti sint accentuatione, fallax videtur esse ratio. Accedit ergo tandem mera esse signa accentus positus vocum, constructioni, & distinctionis, parum interesse sive hæc sive alia figura ponatur modo quæ semel posita est in simili sensu retineatur, cujus rei specimèn procul omni dubio dare voluit in Psalmis æternus **DEI** spiritus. Hinc dixi ego in disputatione quinta Scrutinii librorum reliquorum, parum me curare, quis inventor sit, item quando inventi sint accentus, modo sciam, eos **UNICE VERO** sensui in servire, prævidit enim Deus, surrecturos, qui disputarent

de

*Cur diversa
sit ratio ac-
centuum li-
brorum
NON à
reliquis li-
bris.*

de forma externa non tantum literarum sedet vocalum, imo accentuum, & hac diversitate tacite docere voluit, parum interesse quam sit forma externa, modo interna maneat inviolata.

27. Ex quo principio etiam dico, me ignorare velle causam diversitatis consecutionis, modo sciam, etiam in libris *NON* inservire sensui. Et sicuti illud in priori scrutinio, quod reliquos libros Scripturæ sacre concernit, aliquot argumentis in disputatione proximali proponebam, ita iisdem argumentis eandem rem in Psalmis, Jobo & Proverbiis probare me posse puto.

28. Primum argumentum erat illud. Si versus repetitus iisdem vocibus iisdem syllabis, eodem sensu, necessario & perpetuo in Scriptura sacra eadem venit accentuatione, necessario accentus inserviet sensui, idem argumentum & hic valere dico. Quærat qui volet similes versus, similem etiam inveniet accentuationem.

29. Secundum argumentum erat. Si versus partialiter repetitus, modo mutilatio non sit facta extra reges, eadem veniat accentuatione, & mutatio tantum conspiciatur in mutatione sensus, dilationis termini &c. necessario inserviet sensui. Idem & hic valet.

30. Tertium erat: Si versus repetitus quoad sensum tantum Grammaticum, etiam si nullas repetat voces, eadem conspiciatur venire accentuatione, sequitur sensui inservire accentus, idem & hic repetitum volo. Ut primi argumenti exemplum suppeditem conferatur totus Psalmus 14. cum 33. & quæ dixi ita se habere deprehendentur. Summatim, ubicumque in Psalmis, Proverbiis, & Jobo idem est sensus, eadem constructio, siue sint verba eadem siue non eadem venit accentuatio, inserviet ergo ea vero sensui.

31. Et cum Cantoribus sua Musica, veteribus opinionistis sua somnia, Scepticis sua præsupposita sint relinquenda, ego etiam jam præ conclusione dicam. Libri *NON* sunt Poetici, accentus sunt instar notarum Musicarum quamvis non credam, at ut simul dicam. *Accentus inserviunt sensui, & ne unus apex in prædictis libris occurrere potest, cuius Doctor & interpret Scripturæ non teneatur dare rationem, & quamdiu nos ignoramus, rationem accentuum Poeticorum ut ita loquar, tam diu apodictice de constructione totali omnium librorum agere non nos possumus.*

32. Quod

31. Quod ergo felix & faustum sit, Ecclesiae proficuum, mihi
 vero laboriosum, ego cum bono DEO in disputatione secunda
 dare incipiam rationem accentuum Poeticorum, & demonstrabo
 in his ministerium sensus. Ad hoc, post alia animavit me Bux-
 torfius Senior, cum in hac verba in suo thesauro erumpit, *Quare*
ועמל לרוח ut loquitur Kabelet 5. v. 15. qui in his penitus scru-
 tandis opem ulterius impendit, consequeturque id quod R. Akibba cuidam
 anxie laboranti, sed parum proficienti respondit, ut legitur in Bava Ka-
 ma צלה כמים אדירים והעליתה חרס בידך. Nam & ego
 laborabo לרוח/ ut corporis Spiritum videam, ego manum meam
 demittam in profundum maris, ut testam educam. Nam si vos viri
 magni, qui hac scribitis, putatis parum extrahere me, cum extraho
 testam, extraho tamen id, quo mediante carbones colligo ignis,
 ne manus aduram, & tamen candelam accendere queam, cui
 ut sine adustione manus fulgeat, DEUS clementer
 benedicat.

de forma externa non tantum literarum sed et
centum, & hac diversitate tacite docere voluit
quānam sit forma externa, modo interna manet.

27. Ex quo principio etiam dico, me igno-
diversitatis consecutionis, modo sciam, etiam in-
vire sensui. Et sicuti illud in priori Scrutinio, quod
Scripturæ sacre concernit, aliquot argumentis
proximali proponebam, ita iisdem argumentis
Psalmis, Jobo & Proverbiis probare me posse pos-
sum.

28. Primum argumentum erat illud. Si vo-
dem vocibus iisdem syllabis, eodem sensu, necessaria
Scriptura sacra eadem venit accentuatione, ne
inserviet sensui, idem argumentum & hic vale-
bit qui volet similes versus, similem etiam inveniet a-

29. Secundum argumentum erat. Si versu-
titus, modo mutilatio non sit facta extra reges,
centuatione, & mutatio tantum conspiciatur in
dilationis termini &c. necessario inserviet sensui.

30. Tertium erat: Si versus repetitus quoad
Grammaticum, etiamsi nullas repetat voces, ea-
venire accentuatione, sequitur sensui inservire
hic repetitum volo. Ut primi argumenti exem-
conferatur totus Psalmus 14. cum 33. & quæ di-
prehenduntur. Summatim, ubicūq; in Psalmis, idem
est sensus, eadem constructio, sive sint verba
eadem venit accentuatio, inserviet ergo ea vero.

31. Et cum Cantoribus sua Musica, veteribus
somnia, Scepticis sua præsupposita sint relin-
jam præ conclusione dicam. Libri ~~non~~ sunt P-
sunt instar notarum Musicarum quamvis non cre-
dicam. *Accentus inserviunt sensui, & ne unus ap-
hri occurre potest, cuius Doctor & interpres Scrip-
dare rationem, & quamdiu nos ignoramus, ratione
eorum ut ita loquar, tam diu apodictice de consti-
tutione librorum agere non nos possumus.*

